

Tygodnik DEMOKRATYCZNY

Organ Stronnictwa Demokratycznego w Łodzi

Rok II

Łódź, 3 marca 1946 r.

Nr 10

Dziejowy rozrachunek

Na skutek umowy, zawartej między Rządem Polskim a rządami W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych w sprawie przesiedlenia Niemców z naszych obszarów zachodnich na tereny okupowane, rozpoczęła została akcja repatriacji ludności niemieckiej z Polski. — Każdego dnia z Dolnego Śląska — z Wrocławia i Kłodzka — wyjeżdża 3 tys. Niemców w kierunku Kalwastat, gdzie następuje przebieg transportów przez specjalną komisję brytyjską. Równocześnie przeprowadzana jest repatriacja codziennie ok. 1 tys. Niemców z Pomorza Zachodniego, z punktem wyjściowym w Słonie.

Repatriacja odbywa się w warunkach pełnego humanitaryzmu. Wagony są ogrzewane. Każdy z repatriowanych otrzymuje suchy prowiant na 4 dni podróży. Do każdego pociągu dołączone są dwa wagony sanitarne z odpowiednim zapasem medykamentów. — Niemcy mają prawo zabiora 500 mk., osobiste kosztowności, zapasów żywności na okres 14 dni i tyle bagażu, ile każdy może urządzić.

Polska nie stosuje metod zemsty i odwetu. A przecież pamiętamy bardzo dobrze, nie zdolamy nigdy zapomnieć, w jaki to sposób odbywały się hitlerowskie rugi rdzennej ludności polskiej z terenów, włączonych do „Reichu”. Setki tysięcy polskich rodzin wyrzucanych zostało nagłe ze swych siedzib przez zajadłych nienawistą siepaczy teutońskich. Brutalnie i zignacka wpadano do mieszkań, dając tylko kwadrans czasu na przyodzianie się i zabranie rzeczy niezbędnych. W większości wypadków nawet już z szaf nie pozwalano niczego wydobyc. Wysiedlonych spędzano do obozów, gdzie przetrzymywano ich o głodzie i w chłodzie, szyskanowano, katowano, i gdzie dokonywano skrupulatnych rewizji, odbierając pieniądze, kosztowności oraz wszystko, co cenniejsze.

W trzaskające mrozy zimą 1939—1940 r., słoczone w wagonach towarowych ofiary niemieckiej przemocy wożone były przez długie dni. Starcy, dzieci, osoby słabszej kompleksji masowo wymierali podczas tych tragicznych podróży. W grudniu 1940 roku na dworzec krakowski zjechał długo wędrujący i przetrzyniany na różnych stacjach pociąg z transportem wysiedlonych, w którym zamarło na śmierć kilkadziesiąt dzieci.

A czy mamy przypominać dantejskie sceny, jakie rozgrywały się podczas głośnego wysiedlania ludności z wioski Zamojszczyzny, o dokonywanych podówczas mordach, o bestialskim znęcaniu się? Rozdzielano rodziny, wywożono oddzielnie mężczyzn, oddzielnie kobiety, dzieci odrywano od rodziców. Do dziś niezłane są losy tej nieszczęśliwej diatwy, porwanej i wywiezionej ugiłb Niemiec.

Nie wstrzeszamy w pamięci tych ponurych wydarzeń dla podsywania nienawistki. Sprawiedliwość dziejowa wypełnia dziś swój surowy, lecz jakże słuszny i zasłużony wyrok nad Niemcami. Odbywający się rozrachunek wyrównuje przeklecie dzieła przemocy, podbojów, zbrodni, gwałtów i najrozmaitszych podstępnych form germańskiej penetracji na ziemiach słowiańskich. Czyż równocześnie z Polską i rząd czeskosłowacki przystąpił do repatriacji około 3 milionów Niemców ze swych terenów.

Nie usuwa się Niemców z ich ziem prawowitych. Na obszarach te udarli się przemocą. Przez tysiąc lat „Drang nach Osten” było

MGR. K. BONIECKI

Od przyczyny do skutku

Artykuł niniejszy został wygłoszony przez radio w dniu 28 lutego b. r.

Wskazówka na zegarze konsekwentnie i wytrwale przesuwają się naprzód, miarowo odmierza czas, dni, miesiące i lata mijają w niepowstrzymanym pędzie. Życie niczem barwny film przesuwają się przed oczyma człowieka, z tą różnicą, że w życiu człowiek sam jest aktorem a w wielu wypadkach i autorem zdarzeń, które w konsekwencji następnie przeżywa i za które ponosi odpowiedzialność. Przyczynowa kolejność zdarzeń jest rzeczą znaną powszechnie, nie w naturze nie ginie, każdy czyn wywołuje odpowiednie zjawisko, każdy czyn musi mieć swoje następstwa.

Powyższe prawdy wyraźnie nam mówią że w takim razie ci wszyscy, którzy powołani są do oddziaływania na masy czy też mają wpływ na rozwój stosunków dotyczących większej ilości ludzi, winni zdawać sobie dokładnie sprawę, że ich czyny wywołują takie, czy inne zjawiska, które w konsekwencji mogą wpłynąć na losy, oraz być wielu istnień ludzkich. Im ktoś wyżej stoi w hierarchii społecznej, obejmuje większy zakres działania, tym większą ma możliwość oddziaływania na rozwój wypadków i na kształtowanie się sposobu i form bytowania większej grupy ludzi. Stopniowo hierarchicznie

idąc do góry, będziemy spotykać coraz potężniejsze ośrodki dyspozycyjne, aż do ośrodków zbiorowej czy indywidualnej myśli, oddziałującej na całe społeczeństwa, narody, na całe zespoły państw i narodów, ba czasami na cały świat. To oddziaływanie, to tworzenie nowych form zjawisk, to jest droga rozwoju stosunków kulturalnych, społecznych, gospodarczych i politycznych, to jest droga rozwoju społeczeństw i narodów.

Jasnym staje się wobec powyższego, że każda grupa społeczna, czy polityczna musi zdawać sobie sprawę (a specjalnie grupa polityczna) że biorąc udział w takich czy innych pracach, stwarza sytuacje, które wywołują pewne zjawiska, które w większym czy mniejszym stopniu muszą oddziaływać na społeczeństwo.

Grupa propagując swoje ideały i zasady, dążąc do dostosowania ustroju społecznego i politycznego do swoich tez i programu, w konsekwencji bierze odpowiedzialność przed społeczeństwem obecnym oraz pokoleniami, które przyjdą. Grupa ta musi zdawać sobie sprawę, jak bardzo poważna odpowiedzialność na niej ciąży.

Historia uczy nas, że społeczeństwa potrafiły odpowiednio ocenić zdolności obliczenia zjawisk następczych, a ludzi obdarzonych powyższymi zdolnościami, uważano za właściwych mężów stanu, powołanych do kierowania narodami, społeczeństwami, jeżeli umiejętności swoje ku dobru tych społeczeństw obracali.

Stronnictwo Demokratyczne, które od zarania swojego istnienia, a więc jeszcze w dobie istnienia Klubów Demokratycznych, kiedy to grupując elementy światła, rolę jaką demokracja musi dokonać w (Ciąg dalszy na str. 2-giej)

BOHATEROM WALK O WOLNOŚĆ URZĄDZIĆ POGRZEB, NA JAKI ZASŁUŻYLI.

ZAWIĄZANIE SIĘ KOMITETU OBYWATELSKIEGO W SPRAWIE SFINANSOWANIA EKSHUMACJI ZWŁOK

Wniosek Radnych Klubu Str. Dem. z dnia 15.II spoikał się z szerszym oddźwiękiem w społeczeństwie. Powstała myśl zorganizowania Komitetu Obywatelskiego z najwybitniejszymi osobistościami naszego miasta.

Organizacją Komitetu zajęli się ob. ob.: mgr Zagórski St., dyr. Garnczarek, naczelnik Jarczyński, dyr. M. Olszewski, Jan Piotrowski i inni.

Już za kilka dni otrzyma Łódź, miasto pracy polskiego robotnika i polskiego inteligenta

CODZIENNE PISMO PORANNE

STRONNICTWA DEMOKRATYCZNEGO
DZIENNIK TEN, ILUSTROWANY, ZAWIERAĆ BĘDZIE BOGATY MATERIAŁ INFORMACYJNY Z ŻYCIA MIASTA ŁODZI.
DZIENNIK TEN ZAWIERAĆ BĘDZIE POWAŻNE ARTYKUŁY POLITYCZNE, SPOŁECZNE I GOSPODARZE PIORA NAJWYBITNIEJSZYCH PUBLICYSTÓW I DZIENNIKARZY POLSKICH.
NOWY TEN DZIENNIK W ŁODZI, BĘDĄCY ORGANEM STRONNICTWA DEMOKRATYCZNEGO, BĘDZIE RZECZNIKIEM CAŁEGO ŚWIATA PRACY, INTELIGENCJI PRACUJĄCEJ I ROBOTNIKÓW, W NOWYM TYM DZIENNIKU BĘDZIE UWZGLĘDNIONY TAKŻE NA OBSZERNEJ PŁASZCZYZNIE DZIAŁ ZAGADNIEN RZEMIOSŁA, KUPIECTWA I DROBNEGO PRZEMYSŁU, ZE SPECJALNYM PODKREŚLENIEM TYCH ZAGADNIEN POD KĄTEM LOKALNYCH ZAINTERESOWAŃ ŁODZI.
NOWY TEN DZIENNIK UKAZYWAĆ SIĘ BĘDZIE CODZIENNIE O 6 RANO. OGŁOSZENIA PRZYJMUJE JUŻ ADMINISTRACJA „TYGODNIKA DEMOKRATYCZNEGO” PRZY UL. PIOTRKOWSKIEJ 78. TAM ZAMAWIAĆ MOŻNA RÓWNIEŻ PRENUMERATE.

naczelnym hasłem germańskiej zaborczości. Od wypraw saskich, od Albrechta Niedźwiedzia, od margrabiego Kuno, poprzez najazdy i przewrotne metody krzyżackie do państwa Fryderyka Wielkiego, eksterminacja żywiołów słowiańskich z ich ojczyzny była głównym celem niemieckiego imperializmu. Naszymi ziemiami, naszym dorobkiem, naszą krewią tuczyła się i wzrastała w groźną militarną potęgę hydra teutońskiej żądnicy. Wzywano do napadów i grabieży były zawsze miłe sercom oraz instynktom wszystkich Niemców. Dla tego poddali się i podporządkowali chętnie pruskiemu zwierzchnictwu, przeniknęli nawoskroś duchem pruskim — a później znów tak karnie, zgodnie,

masowo poszli wszyscy za Hitlerem. Technice nienawiści i kanibalizmem wskazania nazizmu realizowały najwścieżniej i najdokładniej nadzieje i pragnienia niemieckie. Hitler nie wyłonił się z próżni. Stał się wyrazicielem i ucieleśnieniem dążeń ducha teutońskiego.

Z odwiecznych ziem naszych usuwa się element najeźdźczy, wróg, bezprawnie tu osiadły, legitymować mogący się jedynie prawem przemocy. Ta przemoc atoli została na zawsze złamana. Nikt już nigdy nie będzie mógł zagarniać cudzych terenów, mordować i pędzić prawych posiadaczy dlatego, że ma silniejszą pięść. Gwałt przestaje być zasadniczym regulatorem i osta-

GRODZKI AKTYW STR. DEM.

Dnia 7 marca (czwartek) br. o godz. 18 w sali przy ul. Piotrkowskiej 89 odbędzie się konferencja grodzkiego aktyw Stronnictwa w sprawie wyborów do Sejmu.

Obowiązuje punktualne stawiennictwo.

PORADY PRAWNE DLA RZEMIEŚNIKÓW

W lokalu przy ul. Piotrkowskiej 78 w każdą środę od godz. 17 do 18 udzielane będą bezpłatne porady prawne dla członków Str. Dem. ze specjalnym uwzględnieniem spraw rzemieślników.

tecznym, rozstrzygającym czynnikiem w stosunkach międzynarodowych. Napastnicze państwo przez ludzką traktowane będzie podobnie, jak uzbrojony bandyta, wdzierający się do cudzego domu. Społeczność narodów w Organizacji Narodów Zjednoczonych i jej rozmach egzekutywy znajdzie dostateczną siłę, czuwającą nad ogólnym bezpieczeństwem i mogącą niezłocznie zgnieść wszelkie napastnicze zakusy.

Usunięcie obcego, najeźdźczego elementu niemieckiego z zachodnich obszarów Polski przesądza definitywnie sprawę przynależności państwowej tej naszej niostowskiej spuścizny. Polska staje mocną stopą nad Odrą i Nisą.

Dr G.

Restauracja TIVOLI ul. Daszyńskiego (Przejazd 1)

we wtorek dn. 5.3 1946 r.

urządza na całą noc

»OSTATKI«

Prosimy o wcześniejsze zamawianie stolików

Tańce do świtu

Orkiestra B. Krochmalskiego

Bufet obfity — kuchnia wyborowa

ŁÓDZKA CENTRALA ŻELAZA

SKŁAD GŁÓWNY
pod Zarząd Państwowym
ŁÓDŹ — UL. PIOTRKOWSKA Nr 102.

Dostawa wyrobów hutniczych, jak żelazo handlowe, rury, kształtki, artykuły techniczne, sanitaria i t. p. dla Przemysłu woj. Łódzkiego.

SZYBKA I FACHOWA OBSŁUGA!

NACZYNNIA EMALIOWANE
NACZYNNIA ALUMINIOWE
WYROBY BLASZANE

Jan Borowski

Łódź, Piotrkowska 16
Telefon 191-92.

Plomby ołowiane

i PLOMBOWNICE poniklowane
dostarcza wytwórnia „O Ł Ó W”
ŁÓDŹ — Plac Wolności Nr. 10.
Tel. 155-04
Żądajcie oferty.

Hurtownia Galanteryjno-Tekstylna

»KOSMOS«

Spółka z ogranicz. odpowiedzialnością

Łódź ul. Piotrkowska 5 tel. 167-50

GALANTERIA I KONFEKCJA

HENRYK SPODENKIEWICZ

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA NR 128
Telefon Nr 205-05

EDWARD WYSOCKI

ŁÓDŹ PLAC WOLNOŚCI Nr 8
tel. 144-56

DUŻY WYBÓR
GALANTERII
CENY HURTOWE

SPORTOWY SPRZĘT
HOKEJ — NARTY — PIŁKA NOŻNA
SIATKÓWKA — BOKS
APARATY FOTOGRAFICZNE
w wielkim wyborze kupno — sprzedaż
D/H. „Świtezianka”
Jan Pujdak i S-ka

Łódź, Piotrkowska Nr 83, Tel. 126-62

Helena Staszewska i S-ka

Manufaktura i galanteria
Nowomiejska 10 tel. 105.08

poleca:

jedwabie,
wełny,
bawełny,
wyroby dziane

HURT

DETAL

PRZETARG

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót remontowych w lokalu Miejskiej Wypożyczalni Książek dla dzieci przy ul. Armii Czerwonej Nr 41. Oferty pisemne odpowiadające treści kosztorysu należy składać w Wydz. Technicznym, ul. Piotrkowska 64, I piętro, pokój Nr 5 do dnia 11 marca 1946 r. do godz. 11-ej w kopercie należy zamknąć z napisem „Oferta na wykonanie robót remontowych w lokalu Miejskiej Wypożyczalni Książek dla dzieci przy ul. Armii Czerwonej Nr 41”. Szczegółowe informacje oraz służy kosztorys z warunkami przetargu otrzymać można w Wydz. Technicznym — Oddziale Budowlanym, ul. Piotrkowska 64, III piętro, pokój Nr 207.

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12 w poł.

Wadium przetargowe, zgodnie z przepisami obowiązującymi w wysokości zł 2.100 należy złożyć w Kasie Miejskiej, ul. Piotrkowska Nr 98, a kwit wplacenia dołączyć do oferty.

Łódź, dnia 28 lutego 1946 roku.

Zarząd Miejski w Łodzi.

PRZETARG

Gazownia Miejska w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót ziemnych i brukarskich dla Gazowni Miejskiej w Łodzi. Oferty, odpowiadające treści kosztorysu, należy składać w Gazowni Miejskiej w Łodzi, ulica Targowa Nr 18, do dnia 14 marca 1946 roku, do 10 rano, w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta na wykonanie robót ziemnych i brukarskich”. Szczegółowe informacje oraz służy kosztorys z warunkami przetargu otrzymać można w Gazowni Miejskiej w Łodzi — Wydział Zakupów, ulica Targowa Nr 18.

Otwarcie ofert nastąpi w wyżej oznaczonym dniu na złożenie ofert, o godzinie 10 rano.

Wadium przetargowe, zgodnie z przepisami w wysokości zł 10.000 należy złożyć w Kasie Gazowni Miejskiej, ul. Targowa 18, a kwit dołączyć do oferty.

Łódź, dnia 28 lutego 1946 roku.

Gazownia Miejska w Łodzi.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi — Wydział Zdrowia Publicznego podaje do wiadomości, że w miejskich poradniach przeciwwzględniczych wakuja stanowiska lekarzy — specjalistów.

Wszelkich informacji w tej sprawie udziela Sekcja Walki z Gruźlicą Wydziału Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w Łodzi, mieszcząca się przy ul. Moniuszki 7/9.

Łódź, dnia 23 lutego 1946 roku.

Zarząd Miejski w Łodzi.

Koń (mały kłacz) rasy Biłgorajskiej bardzo mocny tanio do sprzedania. Wiadomość w firmie:

KAZIMIERZ MADEJ

Wyroby żelazne, artykuły techniczne i naczynia kuchenne

Łódź, Piotrkowska 181, telefon 272.08

Skład narzędzi i art. technicznych

ALEKSANDER OZIMOWSKI

Łódź, Piotrkowska 240
TELEFON 216-03

PRZETARG

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na przełożenie podłogi parkietowej w sali gimnastycznej w gmachu szkolnym przy ul. Lipowej Nr 16 w Łodzi.

Oferty pisemne odpowiadające treści kosztorysu należy składać w Wydz. Technicznym, ul. Piotrkowska 64, I piętro, pokój Nr 5 do dnia 11 marca 1946 r. do godz. 11-ej w kopercie należy zamknąć z napisem „Oferta na przełożenie podłogi parkietowej w sali gimnastycznej w gmachu szkolnym przy ul. Lipowej 16”.

Szczegółowe informacje oraz służy kosztorys z warunkami przetargu otrzymać można w Wydz. Technicznym — Oddziale Budowlanym, ul. Piotrkowska 64, III piętro, pokój Nr 207.

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12 w poł.

Wadium przetargowe, zgodnie z przepisami obowiązującymi w wysokości zł 2.900 należy złożyć w Kasie Miejskiej, ul. Piotrkowska Nr 98, a kwit wplacenia dołączyć do oferty.

Łódź, dnia 28 lutego 1946 roku.

Zarząd Miejski w Łodzi.

ŁÓDZKIE ZOO

wydaje
SEZONOWE
bilety wstępu
dla 2 osób do 31.3.1946
po cenie
100 zł.

TEL. 277 - 26

OTWARTE CAŁĄ ZIMĘ

Repertuar kin łódzkich od dn. 2. III - 46 r.

POLONIA ul. Piotrkowska 67	„ZNACHOR”
TĘCZA ul. Piotrkowska 108	„ZNACHOR”
WŁOKNIARZ ul. Zawadzka 16	„DNI SZCZĘŚCIA”
HEL ul. Legionów 2-4	„DNI SZCZĘŚCIA”
WISŁA ul. Przejazd 1	„HONOLULU”
STYLOWY ul. Kilińskiego 123	„ŚWIAT SIĘ ŚMIEJE”
BALTYK ul. Narutowicza 20	„ROBIN HOOD”
GDYNIA ul. Przejazd 2	„ŚWIAT SIĘ ŚMIEJE”
ROBOTNIK ul. Kilińskiego 178	„HALKA”
ZACHĘTA ul. Zgierska 26	„WACUS”
„BAJKA” ul. Franciszkańska 31.	„BIAŁY MURZYN”
WOLNOŚĆ ul. Napiórkowskiego 16	„PRZEZ ŁZY DO SZCZĘŚCIA”
ROMA ul. Rzgowska 34	„PRZEZ ŁZY DO SZCZĘŚCIA”
PRZEDWIOŚNIE ul. Zeromskiego 74-76	„MANEWRY MIŁOSNE”
TATRY ul. Sienkiewicza 40	„PENSJONARKA”
ADRIA Marszałka Stalina (Główna 1	„HONOLULU”
REKORD Ul. Rzgowska 2 (Plac Reymonta)	„JADZIA”
MUZA Ruda Pabianicka	„POJEDYNEK”

Początek seansów: w dni powszednie o godz. 16, 18 i 20; w niedziele i święta o godz. 12, 14, 16, 18 i 20.

Kino „Polonia”, „Hel”, „Adria”, „Bałtyk”, „Przedwiośnie” i „Roma” rozpoczynają seanse o pół godziny później.

Uwaga! Bilety ulgowe dla członków Związków Zawodowych, wojska i uczące się młodzieży do nabycia w przedsprzedaży w Okręgowej Radzie Związków Zawodowych (Strzelecka 2) pok. 1 w godz. od 10-tej do 13-tej.